

ПРИМЉЕНО	21. 03. 2011
ОРГАНИЗЛЕД	БРО ОБРАЗАЦ - 11
0603	184/1

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ КАНДИДАТА ИВАНА МУЛЕЦА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовало комисију
Наставно-научно веће Природно-математичког факултета у Новом Саду је 21.12.2010. године именовало Комисију за оцену тезе Ивана Мулеца.
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
 1. Др Јован Ромелић, редовни професор, изабран у звање 03.04.2000. за ужу научну област туризам, Природно-математички факултет у Новом Саду-председник.
 2. Академик Олга Хаџић, редовни професор, изабрана у звање 20.11.2008. за ужу научну област менаџмент у туризму и редовни професор теорије вероватноће и статистике Природно-математичког факултета у Новом Саду-ментор.
 3. Др Невена Ђурчић, доцент, изабрана у звање 01.10.2008. за ужу научну област менаџмент у туризму, Природно-математички факултет у Новом Саду- члан.
 4. Др Слободан Черовић, ванредни професор изабран у звање 12.11.2007. за ужу научну област менаџмент у туризму Универзитета Сингидунум у Београду-члан.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: ИВАН (ИВАН) МУЛЕЦ
2. Датум рођења, општина, република: 03.03.1963. МАРИБОР, СЛОВЕНИЈА
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: Кандидат је одбранио мастер рад под називом *Стратегија развоја туризма Војводине са становишта страних туроператора* 15.11.2007. године на Природно-математичком факултету у Новом Саду
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Менаџмент

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

МОДЕЛИ МЕНАЏМЕНТА ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ ВОЈВОДИНА У ФУНКЦИЈИ ПОСТИЗАЊА МЕЂУНАРОДНЕ КОМПЕТИТИВНОСТИ

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација је написана на 225 страна куцаног текста и садржи укупно тринаест поглавља. Прво поглавље представља увод у докторску дисертацију, док су у другом поглављу дате методолошке основе рада и истраживања препознатљивости туристичке дестинације Војводина. Такође је описан циљ и задатак ове тезе, а то је да се покаже у којој фази развојног циклуса туристичких дестинација се тренутно налази Војводина, колико је конкурентна и компетитивна као потенцијална туристичка дестинација. Следи приказ туристичких кретања у свету (треће поглавље), дате су савремене теорије туристичких мотивација и анализирани различити фактори који утичу на туристичка кретања. Аутор се осврнуо и на социо-културни и економски утицај развоја туризма на туристичку дестинацију, као и утицај развоја туризма на животну средину у туристичкој дестинацији. Четврто поглавље даје основне појмовне одреднице везане за туристичку дестинацију и њену компетитивност, односно обрађује компаративне и компетитивне предности туристичке дестинације. У петом поглављу приказана је компаративна анализа два најпознатија модела дестинацијске компетитивности, Ritchie-Crouch-ов и Dwyer-Kim-ов модел, а дати су и набројани индикатори дестинацијске компетитивности који ће касније послужити аутору приликом истраживања компетитивности Војводине. Како је од највећег интересовања у тези управо била компетитивност Војводине, у шестом поглављу су дате основне природно-географске и друштвене карактеристике Војводине, описан је њен положај, клима, рељеф, хидрографија, биљни и животињски свет, а такође је дата и демографска слика Војводине и њене културно-историјске вредности с којима се може промовисати као интересантна дестинација. У седмом поглављу је аутор веома успешно анализирао и представио постојеће стање у туризму Војводине, идентификовао препознатљиве и атрактивне продукте војвођанског туризма и извршио SWOT анализу постојећег стања у туризму покрајине. Осмо поглавље представља резултате истраживања које је аутор спровео на два светска језичка подручја: енглеском и шпанском, чиме је добијена слика о препознатљивости и имиџу туристичке дестинације Војводина у свету. Други део истраживања је везан за компетитивност Војводине и спроведен је анкетањем запослених у сектору туризма у свим војвођанским општинама. У поглављу је дата и опсежна дискусија и анализа добијених података уз многобројне илустрације и графиконе. Захваљујући добијеним подацима, у деветом поглављу је продискутована и дата стратегија будућег развоја туризма у Војводини, као и модели менаџмента којима се Војводина усмерава ка развијеној дестинацији која може да привуче велики број туриста. Десето поглавље представља закључак овог рада, а наредна три поглавља су сажетак тезе на енглеском језику, списак референци и прилог у коме су дате анкете неопходне за ово истраживање. Овај рад садржи укупно 30 слика, 10 табела и 34 графика.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Прво и друго поглавље дисертације су уводног карактера. У другом поглављу су изнете хипотезе које ће се

тестирати као и методе истраживања које ће се користити. Треће поглавље садржи анализу фактора (социо-демографски, културни и економски фактори) који утичу на развој туристичке дестинације. Анализа социо-демографских и културних фактора је извршена уз примену савремених теорија туристичких мотивација. У овом поглављу је аутор показао одлично познавање савремених истраживања у домену туристичке мотивације. Четврто и пето поглавље се баве моделима конкуритивних и компаративних предности дестинације уз компаративну анализу два најпознатоја модела: Ritchie-Crouche-а и Dwyer-Kim-а, коју је аутор извршио веома успешно. Шесто поглавље обухвата краћу анализу природних и друштвених атрактивности Војводине које су од посебног значаја за постизање међународне конкуритивности Војводине. Како је тежиште рада на међународној конкуритивности Војводине аутор је морао да изврши неопходан одабир оних атрактивности које су, на основу међународних туристичких кретања, потенцијално најконкуритивније (мултикултуралност, гастрономија, крстарења, манифестације). Седмо, осмо и девето поглавље садрже кључне резултате до којих је аутор дошао у својој дисертацији: Идентификација препознатљивих и атрактивних туристичких производа Војводине уз СВОТ анализу, анкетно истраживање везано за имиџ и препознатљивост туристичке дестинације Војводина, као и њене конкуритивности и стратегија развоја туризма и модели менаџмента туристичке дестинације Војводина.

Анкетирање запослених у страним туристичким агенцијама (укључујући и познате туроператоре) је извршено на шпанском и англосаксонском говорном подручју, уз веома квалитетно израђен упитник који је обухватио велики број фактора од значаја за формирање имиџа дестинације Војводина. Извршена је и компаративна анализа „одлучујућих фактора“ при формирању имиџа дестинације за свако од наведених говорних подручја којима припадају испитаници. Од мноштва резултата које је аутор добио издвојићемо само неке који су од посебне важности. Велики проценат испитаника је истакао перцепцију туристичке дестинације Војводина као стабилне политичке дестинације, што у садашње време веома присутне нестабилности у многим познатим туристичким дестинацијама може бити важна компаративна предност ове дестинације. Аутор је истраживао и преференцијале испитаника у односу на промотивна средства. Испитаници са шпанског говорног подручја сматрају (око 35%) да би било потребно промовисање Војводине у специјализованим туристичким часописима као и на телевизији, а указано је и на значај специјалних културних и спортских догађаја и студијских путовања, која могу значајно допринети формирању имиџа дестинације. Након упознавања (у основним цртама) испитаника са неким природним и културним карактеристима Војводине велики део (око половине испитаника) је изразио жељу да уврсти у своју туристички понуду и посету Војводини, што је добар показатељ потенцијала које има Војводина на међународном туристичком тржишту.

На домаћем узорку је извршено истраживање конкуритивности дестинације Војводина, а упитник је формиран на основу Dwyer-Kim-овог модела конкуритивности. У овом делу истраживања су се издвојили културни ресурси као изузетно конкуритивни, али је и указано на недостатак постојања значајнијих археолошких паркова, који би, с обзиром на бројна значајна археолошка налазишта у Војводини, могли у будућности бити веома привлачни страним туристима.

На основу резултата добијених анкетним истраживањем аутор је формулисао и стратегију развоја и модела менаџмента туристичке дестинације Војводина, посебно истичући потребу за планирањем унапређења квалитета и разноврсности туристичке понуде, а не само повећање посећености дестинације.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији:

Списак радова категорије М51

1. Mojca Kavčič, Bojan Režun, Uroš Eržen, Martina Peljhan and **Ivo Mulec**, *Natural, Cultural and Industrial Heritage as a Basis for Sustainable Regional Development within the Geopark Idrija Project (Slovenia)*, accepted for publishing in *Geographica Pannonica* Vol. 14 Issue 4 (December 2010).

Списак радова категорије М53

1. Vladimir Stojanović, **Ivan Mulec** and Milana Pašić, *The Application of Environmental Codes of Conduct and Their Importance for Environmentally Friendly Tourism*, HOTEL LINK, 2009, Beograd, 225-228.

Списак радова категорије М33

1. **Ivo Mulec**, *Progress and problems in sustainable development of rural tourism in the Ecotouristic center of Solčava - Logarska Valley, Slovenia*, Faculty of Economy, Osijek, Croatia, 08-10. October 2009., CD izdanje
2. **Ivo Mulec**, *Imidž i prepoznatljivost Vojvodine kao potencijalne turističke destinacije kod stranih tur-operatera*, KOMBEG 2010, Privredna komora Beograd, 2. i 3. jun 2010.
3. **Ivo Mulec**, *The Planning and Management of Protected Areas - Strategic Guidelines for Titel Loess*

Plateau as a Potential Geotourism Destination, GEOTRENDS 2010, Prirodno-matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hoteljerstvo, Novi Sad, 24-26. jun 2010.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Основни закључак дисертације је да туристичка дестинација Војводина има природне и друштвене атрактивности које имају значајан потенцијал за постизање конкуритивности на међународном туристичком тржишту, при чему су се посебно издвојиле културне атрактивности, али и политичка стабилност у региону, која је у периоду од једне деценије била један од најзначајних фактора негативног имиџа Србије, па и Војводине. Констатована је заинтересованост туроператора и туристичких агенција шпанског и англосаксонског говорног подручја за укључивање туристичке дестинације Војводина у њихову туристичку понуду. Испитивањем туристичких радника Војводине детектоване су слабости у управљању туристичком дестинацијом Војводина које су препрека бржем развоју међународног туризма на овој дестинацији. Међу препрекама се посебно издваја одсуство настојања за побољшањем квалитета понуде, што је један од основних предуслова за постизање конкуритивности дестинације на високо глобализованом и конкуритивном међународном туристичком тржишту. Користећи налазе до којих је дошао у истраживачком делу дисертације кандидат Иван Мулећ је указао на могуће правце развоја међународног туризма у Војводини и тако указао и на практичан значај ове дисертације.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Аутор је веома успешно спровео и анализирао резултате истраживања и на основу њих указао на правце развоја туризма Војводине који треба да омогуће конкуритивност Војводине на међународном туристичком тржишту. При томе је користио најмодернију истраживачку апаратуру засновану на компаративним анализама два најпознатија модела конкуритивности дестинације Ritchie-Crouche-а и Dwyer-Kim-а. Конструирајући и оригиналан упитник аутор је свеобухватно анализирао факторе конкуритивности дестинације.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме ДА
2. Да ли дисертација садржи све битне елементе ДА
3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Конструирајући и оригиналан упитник аутор је свеобухватно анализирао факторе конкуритивности дестинације. Резултати истраживања су значајан допринос како истраживањима у домену теорије конкуритивности дестинације тако и у правцу примене теоријских концепата на примеру туристичке дестинације Војводина.

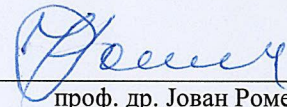
4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
Нема значајнијих недостатака који би утицали на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

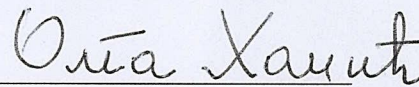
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

Да се докторска дисертација МОДЕЛИ МЕНАџМЕНТА ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ ВОЈВОДИНА У ФУНКЦИЈИ ПОСТИЗАЊА МЕЂУНАРОДНЕ КОНКУРИТИВНОСТИ прихвати, а кандидату Ивану Мулећу одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

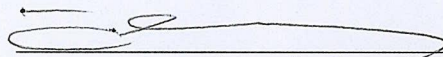
проф. др. Јован Ромелић,
ПМФ у Новом Саду – председник

академик проф. др. Олга Хаџић,
ПМФ у Новом Саду – ментор

доц. др. Невена Ђурчић,
ПМФ у Новом Саду – члан

проф. др. Слободан Черовић,
Сингидунум, Београд – члан